

Styret i Fremtind Forsikring AS
Postboks 778 Sentrum
0106 OSLO

VÅR REFERANSE
18/7043

DERES REFERANSE

DATO
04.12.2019

Merknader - endelig rapport

Finanstilsynet gjennomførte stedlig tilsyn i Fremtind Forsikring AS¹ (heretter Fremtind eller foretaket) 15. oktober 2018. Formålet med tilsynet var å vurdere foretakets etterlevelse av hvitvaskingsregelverket.

Det ble avholdt felles tilsyn for Fremtind og Sparebank 1 Forsikring AS (heretter SB1F) da det er betydelig grad av samarbeid mellom foretakene på hvitvaskingsområdet. Det er utarbeidet separate merknader etter tilsynet til hvert av foretakene.

Lov av 1. juni 2018 nr. 23 om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering (hvitvaskingsloven) trådte i kraft samme dag som det stedlige tilsynet ble gjennomført. I merknadene vil det, hvis det ikke uttrykkelig er sagt noe annet, vises til dagens hvitvaskingslov og forskrift. Dagens hvitvaskingsregelverk er i stor utstrekning en videreføring og presisering av tidligere regler, men der det er relevante avvik vil dette fremgå.

Som det fremgår av merknadene, vurderer Finanstilsynet at foretaket på tilsynstidspunktet ikke etterlevde sentrale deler av hvitvaskingsregelverket.

Til grunn for disse merknadene ligger Finanstilsynets foreløpige rapport datert 3. april 2019 og styrets kommentarer til rapporten i brev av 20. juni 2019.

Finanstilsynet har følgende merknader etter det stedlige tilsynet:

1. Organisering

Av foreløpig rapport fremkom det at skadeforsikringsforetaket (Fremtind) og livsforsikringsforetaket (SB1F) har fellesfunksjoner på hvitvaskingsområdet. I foretakene skilles det mellom funksjonene som hvitvaskingsansvarlig og operativ hvitvaskingsansvarlig. Funksjonene ivaretas av to ulike personer, men de samme personene dekker funksjonene både i Fremtind og SB1F. I tillegg er det en hvitvaskingsressurs i de forskjellige forretningsområdene som bistår operativ hvitvaskingsansvarlig.

¹ Fremtind het Sparebank 1 Skadeforsikring AS på tidspunktet for det stedlige tilsynet

Det er i hovedsak SB1F som ivaretar etterlevelsen av hvitvaskingsregelverket i Fremtind. Finanstilsynet bemerket i foreløpig rapport at det var forventet at dette fremgikk av utkontrakteringsavtalen/samarbeidsavtalen mellom de to foretakene, men at dette ikke var tilfelle.

Etter hvitvaskingsloven § 23 er det anledning til å utkontraktere kundetiltak. Rollen som hvitvaskingsansvarlig kan ikke utkontrakteres. Finanstilsynet legger til grunn at en av oppgavene til hvitvaskingsansvarlig er å kontrollere utkontraktert virksomhet på hvitvaskingsområdet og at denne rollen derfor må ligge i foretaket. Finanstilsynet la i foreløpig rapport til grunn at det ikke kan være en felles hvitvaskingsansvarlig for SB1F og Fremtind og at hvitvaskingsansvarlig må være en person som er ansatt i foretaket.

Det ble i forbindelse med tilsynet sendt inn en rollebeskrivelse for hvitvaskingsansvarlig og operativ hvitvaskingsansvarlig. I foreløpig rapport påpekte Finanstilsynet at rollefordelingen ikke er nedfelt i retningslinjer. Finanstilsynet la til grunn at rollefordelingen mellom hvitvaskingsansvarlig, operativ hvitvaskingsansvarlig og hvitvaskingsressursene i forretningsområdene på en tydelig måte bør beskrives i overordnede retningslinjer, og at de konkrete oppgavene på hvitvaskingsområdet inntas i de respektive stillingsinstrukser.

Styret sier i sitt svar at etter fusjonen mellom Fremtind og DNB Forsikring AS er ikke funksjonen som hvitvaskingsansvarlig lenger felles for Fremtind og SB1F. Finanstilsynet forstår også styrets svar slik at Fremtind nå har en egen operativ hvitvaskingsansvarlig, som ikke er felles med SB1F.

Videre svarer styret at foretaket har utarbeidet en styrevedtatt policy der rollefordelingen mellom hvitvaskingsansvarlig og operativ hvitvaskingsansvarlig fremgår.

Det fremgår av styrets svar at foretaket nå har utarbeidet nye stillingsbeskrivelser for hvitvaskingsansvarlig og aktuelle avdelingsledere som også inneholder beskrivelse av ansvarsområder tilknyttet arbeidet mot hvitvasking. I tillegg fremgår oppgavene og ansvaret til operativ hvitvaskingsansvarlig av en rollebeskrivelse som tillegges den som til enhver tid har det operative hvitvaskingsansvaret.

Finanstilsynet tar styrets svar til etterretning.

2. Risikovurderingen

Rettslig utgangspunkt

Etter hvitvaskingsloven § 7 er det krav om en virksomhetsinnrettet risikovurdering. Foretaket skal identifisere og vurdere risikoen i den konkrete virksomheten, og bl.a. ta i betraktning virksomhetens produkter, tjenester, type kunder/kundegrupper og geografiske forhold.

Faktiske forhold og Finanstilsynets vurdering i foreløpig rapport

I forbindelse med tilsynet ble det fremlagt en risikovurdering behandlet i styret 30. januar 2018. Det ble opplyst at risikovurderingen oppdateres årlig og at dette skjer ved workshops. Det ble også fremlagt regneark med kolonner for vurdering av sannsynlighet, konsekvens og risikohåndtering for de forskjellige risikoer som blir benyttet i risikovurderingen.

Finanstilsynet bemerket i foreløpig rapport at risikovurderingen må være mer konkret og det bør foretas en vurdering av hvert enkelt produkt, kundegruppe, bransjer kunden driver i (på BM),

distribusjonskanal og typer transaksjoner. Et eksempel er regnearket for produkter der beskrivelsen/kommentarene på de forskjellige produktene ofte er identiske. Finanstilsynet la til grunn at foretaket må beskrive egenskapene for hvert enkelt produkt og vurdere disse konkret opp mot risikoen for hvitvasking og terrorfinansiering.

I selve dokumentet som beskriver risikovurderingen forventes det i tillegg at det redegjøres for hvilke kilder som ligger til grunn for risikovurderingen. Eksempler her kan være erfaringer fra egen virksomhet, materiale fra bransjeorganisasjoner og uttalelser/retningslinjer fra nasjonale og internasjonale organer (f.eks. Finanstilsynet, Økokrim og FATF).

I foreløpig rapport påpekte Finanstilsynet også forhold som at risikovurderingen ikke bør bygge på statistisk grunnlag alene for vurdering av risikoen knyttet til statsborgerskap eller kriminelle miljøer. Foretaket bør også benytte andre kilder for å kunne følge kriminalitetstrender, herunder vurdere om det kan tenkes høyere risiko innenfor ulike kundekategorier. Det ble videre påpekt at selv om risikoen for terrorfinansiering er liten, må foretaket ha rutiner/systemer som fanger opp utenlandstransaksjoner som kan inneholde indikatorer på mistanke om terrorfinansiering.

I risikovurderingens punkt om distribusjonskanaler tas det utgangspunkt i tegningsregler/overtagelsesregler, og det konkluderes med at disse reglene er egnet til å minimere sannsynligheten for at foretaket blir utsatt for hvitvasking. Finanstilsynet stilte spørsmål ved om foretaket burde hatt et motsatt utgangspunkt der foretaket først beskriver og vurderer risikoen i hver enkelt distribusjonskanal, for så å si noe om hvordan risikoen skal håndteres, f.eks. med egnede rutiner.

I risikovurderingen fremgår det at produktene er blitt vurdert og at ingen skadeforsikringsprodukter i seg selv er spesielt egnet til hvitvasking, bortsett fra verdisak og bil. Finanstilsynet påpekte i foreløpig rapport at foretaket i risikovurderingen bør beskrive produktenes (produktgruppens) egenskaper og vurdere disse, før det (eventuelt) konkluderes med at produktene ikke er egnet/har liten risiko for hvitvasking.

Risikovurderingens oppsummering bærer i liten grad preg av å være en oppsummering av foretakets risiko for hvitvasking og terrorfinansiering, men heller en beskrivelse/uttalelse om tilstanden på foretakets etterlevelse av regelverket på hvitvaskingsområdet. Finanstilsynet uttrykte i foreløpig rapport en forventning om å finne en oppsummering av risikoene og at det eksplisitt sies noe om de risikoene som er størst, og som foretaket følgelig bør ha mest oppmerksomhet rundt.

Foretaket godtar bankkort med bilde og Bank-ID som legitimasjon ved tegning av forsikringsavtale. Finanstilsynet fikk under tilsynet inntrykk av at foretaket anså Bank-ID som en helt sikker kilde for å bekrefte kundens identitet. Finanstilsynet viser til at Bank-ID anses som gyldig legitimasjon, men det understrekes likevel at det beror på en risikobasert tilnærming om det er nødvendig å fremlegge ytterligere dokumentasjon i enkelte tilfeller, jf. Rundskriv 8/2019 punkt 4.3.1.2.

Styrets svar og Finanstilsynets endelige merknader

Styret tar Finanstilsynets innspill og kommentarer til etterretning og vil sikre at disse blir hensyntatt ved neste risikovurdering, som vil gjennomføres høsten 2019.

Finanstilsynet tar styrets svar til etterretning.

3. Rutiner

Rettslig utgangspunkt

Hvitvaskingsloven § 8 stiller krav om å ha rutiner for å sikre at virksomheten håndterer identifisert risiko og oppfyller plikter etter loven. Rutinene skal tilpasses virksomhetens art og omfang.

Faktiske forhold og Finanstilsynets vurdering i foreløpig rapport

Fremtind har organisert rutinene på hvitvaskingsområdet slik at disse i stor grad er innlemmet i øvrige rutiner. I foreløpig rapport bemerket Finanstilsynet at det i flere av de fremlagte rutinene var vanskelig å se en direkte kobling mot anti-hvitvaskingsarbeidet.

Finanstilsynet påpekte videre i foreløpig rapport at hvitvaskingsrutinene fremstår som fragmentariske, lite operasjonelle og noe tilfeldige, og at det mangler en felles systematikk i oppbyggingen av rutinene.

Foretaket ga under tilsynet uttrykk for at det ønsker en praksis hvor rutinene på hvitvaskingsområdet innlemmes i øvrige rutiner den enkelte ansatte skal forholde seg til. For den enkelte arbeidsoperasjon vil det da være færre rutinedokumenter å forholde seg til. Dette fordrer imidlertid at de som har ansvar for rutinene på hvitvaskingsområdet har full oversikt over hvordan disse er innarbeidet i de ulike rutinene, og at personer som benytter disse rutinene ser hvilke deler som er relevante for anti-hvitvaskingsarbeidet.

Finanstilsynet ga i foreløpig rapport uttrykk for at kravene til rutiner i hvitvaskingsloven § 8 ikke ble ansett for å være oppfylt.

Styrets svar og Finanstilsynets endelige merknader

Styret tar Finanstilsynets kommentarer til etterretning. Styret beskriver foretakets struktur på rutinene, herunder at disse er innlemmet i den enkelte avdelings arbeidsrutiner slik at disse blir en naturlig og integrert del av den daglige driften og at det foreligger en samlet oversikt over foretakets rutiner. Styret sier videre at rutinene er revidert for tydeligere å få frem koblingen mot hvitvasking. Styret er enig i at de som har ansvar for rutinene på hvitvaskingsområdet må ha full oversikt over hvordan disse er innarbeidet i de ulike rutinene, og at personer som benytter disse rutinene ser hvilke deler som er relevante for anti-hvitvaskingsarbeidet. Styret skriver at foretaket nå har en samlet oversikt over alle rutiner knyttet til hvitvaskingsområdet. Styret tar til etterretning at Finanstilsynet mener at rutinene ikke har en felles systematikk i oppbyggingen og vil sørge for at dette blir forbedret.

Finanstilsynet tar styrets svar til etterretning, men anser det kritikkverdig at foretaket ikke har hatt tilfredsstillende rutiner etter hvitvaskingsloven § 8.

4. Utkontraktering

Rettslig utgangspunkt

Hvitvaskingsloven § 23 stiller krav ved utkontraktering av kundetiltak.

Utkontrakteringsbestemmelsen gjelder etter sin ordlyd ikke løpende oppfølging etter § 24.

Finanstilsynet legger imidlertid til grunn at det også er anledning til å utkontraktere løpende oppfølging etter § 24.

Etter hvitvaskingsloven § 23 tredje ledd medfører utkontraktering ingen unntak fra den rapporteringspliktiges ansvar for overholdelsen av regelverket. Dette medfører bl.a. at foretaket må ha systemer og rutiner for å følge opp/kontrollere overholdelse av hvitvaskingsregelverket i utkontraktert virksomhet, jf. § 23 annet ledd.

Faktiske forhold og Finanstilsynets vurderinger i foreløpig rapport

I Fremtind skjer distribusjonen av forsikringer i hovedsak gjennom bankene i Sparebank 1-alliansen.

I forbindelse med tilsynet ble det fremlagt en distribusjonsavtale (fra 2007) og en utkontrakteringsavtale om gjennomføring av kundekontroll (fra 2010). Foretaket opplyser at det er inngått likelydende avtaler med de andre bankene i Sparebank 1-alliansen. I distribusjonsavtalen er det et punkt om hvitvasking der banken skal utføre nødvendig legitimasjonskontroll. Etter utkontrakteringsavtalen skal banken foreta kundekontroll, foreta løpende oppfølging og eventuelt undersøke og rapportere mistenkelige transaksjoner.

Finanstilsynet bemerket at det forventer at utkontrakteringsavtalene revideres og tilpasses nytt regelverk.

Finanstilsynet bemerket også at det ikke var fremlagt rutiner for oppfølging av utkontraktert virksomhet og at Fremtind manglet en systematisk oppfølging av bankenes overholdelse av hvitvaskingsregelverket. Finanstilsynet legger til grunn at selv om oppdragstaker på selvstendig grunnlag er omfattet av hvitvaskingsregelverket, må oppdragsgiver forsikre seg om at regelverket etterleves for den utkontrakterte virksomheten.

Finanstilsynet anså at manglende oppfølging av oppdragstaker og manglende nedfelte rutiner for å følge opp utkontraktert virksomhet innebar brudd på regelverket.

Styrets svar og Finanstilsynets endelige merknader

Styret opplyser at det nå er utarbeidet egne skriftlige rutiner for oppfølging av utkontraktert virksomhet og at oppdragstakere fremover vil følges opp mer systematisk og i større grad enn før. Med ny rutine for oppfølging av kundetiltak, ny distribusjonsavtale og gjennomføring av opplæring, er det styrets vurdering at foretaket har struktur og rutiner for utkontraktert virksomhet som tilfredsstillende lovens krav. De nye rutinene fulgte vedlagt styrets svar.

Finanstilsynet finner det kritikkverdige at foretaket på tidspunktet for det stedlige tilsynet ikke hadde skriftlige retningslinjer og en oppfølging av utkontraktert virksomhet i tråd med hvitvaskingsloven § 23. Loven krever at det løpende føres kontroll med gjennomføringen av utkontrakteringen, og at denne er forsvarlig og i samsvar med foretakets rutiner og kravene i hvitvaskingsloven.

Finanstilsynet tar til etterretning at foretaket har foretatt en revisjon av utkontrakteringsavtalene i forbindelse med fusjonen med DNB Forsikring. Finanstilsynet tar videre til etterretning at foretaket nå har utarbeidet nye rutiner for å følge opp utkontraktert virksomhet.

5. Risikoklassifisering av kunder

Det ble opplyst under tilsynet at Fremtind ikke hadde systematisert kundeklassifiseringen av kunder som skal medføre forenklede, ordinære eller forsterkede kundetiltak. Ved salg av forsikringer

gjennom bankdistribusjonskanalen benyttes den kundeklassifiseringen som blir foretatt i bankvirksomheten. Det er ikke gitt at kundeklassifiseringen er den samme for forsikringsprodukter som den er for bankprodukter. Finanstilsynet la i foreløpig rapport til grunn at det må gjøres en selvstendig vurdering av kunden som forsikringskunde, selv om kunden allerede er klassifisert i egenskap av å være bankkunde.

Styrets svar og Finanstilsynets endelige merknader

Styret svarer at forholdene som Finanstilsynet påpekte i foreløpig rapport, er avdekket gjennom foretakets egne risikovurderinger. Foretaket startet våren 2019 opp et implementeringsprosjekt for å få på plass et system for kunde-/risikoklassifisering. Implementeringen skal gjennomføres i løpet av høsten 2019.

Finanstilsynet opprettholder vurderingen fra foreløpig rapport om at foretakets manglende kundeklassifisering, innebærer brudd på hvitvaskingslovens bestemmelser om kundetiltak og løpende oppfølging. Finanstilsynet finner dette kritikkverdig.

Finanstilsynet tar styrets svar til etterretning.

6. Opplæring

Rettslig utgangspunkt

Hvitvaskingsloven § 36 har regler om opplæring. Etter bestemmelsen skal foretaket bl.a. sikre at ansatte og andre som utfører oppdrag for foretaket gis opplæring slik at de er kjent med virksomhetens forpliktelser etter hvitvaskingsregelverket. Etter andre ledd skal denne opplæringen gis jevnlig slik at kunnskapen vedlikeholdes og oppdateres.

Faktiske forhold og Finanstilsynets vurdering i foreløpig rapport

På tilsynstidspunktet besto opplæringen av de ansatte i Fremtind av et årlig e-læringskurs og en artikkel på foretakets intranett. Det ble under inspeksjonen opplyst at hvitvasking også er et regelmessig tema på ukentlige møter på avdelingsnivå. Det fremkom videre at opplæringen var lik for alle ansatte. Det ble også opplyst at hvitvasking er en del av opplæringsprogrammet for nyansatte. I den forbindelse ble det fremlagt et bilde fra en presentasjon, og det ble informert om at det i tillegg blir snakket mye om temaet. Det ble ikke fremlagt rutiner for hvordan opplæringen skal foregå.

Finanstilsynet bemerket i foreløpig rapport at foretakets rutiner bør beskrive hvordan opplæringen skal organiseres og hvilket innhold den skal ha. Det ble vist til omtalen under rapportens punkt om kravet til rutiner etter hvitvaskingslovens § 8.

Finanstilsynet ga i foreløpig rapport uttrykk for at opplæringen som ble presentert, fremsto som for usystematisk og generell, og lite eksplisitt om hvordan de ansatte skal håndtere ulike situasjoner. Videre ble det vist til at det ikke gis opplæring i hvor rutinene finnes og hvordan rutinene konkret skal forstås. Hensiktsmessige rutiner for opplæring skal bidra til å sikre god kompetanse i førstelinjen. En årsak til svakhetene kan nettopp være de manglende rutiner for opplæring på hvitvaskingsområdet. Finanstilsynet la til grunn at opplæringen må tilpasses den enkeltes arbeidsoppgaver, og det må vurderes om ulike avdelinger/personer med ulike arbeidsoppgaver skal ha ulik opplæring.

I foreløpig rapport bemerket Finanstilsynet at det under inspeksjonen fremkom at Fremtind på hvitvaskingsområdet ikke gjennomførte opplæring av de ansatte i bankene, og at det ble lagt til grunn at de ansatte fikk nødvendig opplæring av banken i egenskap av å være bankansatt. Finanstilsynet forsto det også slik at Fremtind heller ikke fulgte opp om de bankansatte faktisk hadde fått opplæring på området. Finanstilsynet undersøkte ikke om de bankansatte faktisk har hatt mangelfull opplæring, men Fremtind må forvise seg om at den opplæring som er gjort av de bankansatte er tilstrekkelig og relevant på forsikringsområdet, og at nødvendig opplæring faktisk har skjedd. Finanstilsynet påpekte også sammenhengen med foretakets manglende oppfølging av utkontraktert virksomhet, jf. rapportens punkt om utkontraktering.

Finanstilsynet ga i foreløpig rapport uttrykk for at den manglende oppfølgingen og kontroll med opplæringen i bankene innebar manglende etterlevelse av lovens § 36.

Styrets svar og Finanstilsynets endelige merknader

Styret tar til etterretning at foretaket har et forbedringspotensial på dette området. Det er besluttet å innføre et nytt og omfattende opplæringsprogram for de ansatte, og det nye programmet vil bygge på modulbasert e-læring som er tilpasset ulike målgrupper. Styret vurderer det slik at det nye programmet er tilpasset den konkrete risikoen foretaket står overfor og vil gi en mer systematisk opplæring av både egne og distributørens ansatte. Opplæringsprogrammet er utarbeidet i samarbeid distributørbankene.

Styret fremhever at ved implementeringen av det nye opplæringsopplegget vil det bli iverksatt rutiner for gjennomføring og kontroll av opplæringen. Styret vil følge opp at distributørene gjennomfører opplæringsprogrammet og at alle ansatte har fått opplæring innen utgangen av 2019.

Finanstilsynet tar styrets svar til etterretning, men finner det kritikkverdig at foretaket på tilsynstidspunktet hadde manglende rutiner for, og mangler ved, opplæringen av egne ansatte og mangler ved oppfølgingen og kontroll med opplæringen i bankene.

7. Kunde- og transaksjonskontroll

Finanstilsynet gjennomførte stikkprøvekontroll på 20 kunder. Det ble kontrollert ti nyetablerte kunder samt ti kunder på bakgrunn av gjennomførte transaksjoner. Stikkprøvekontrollen ble gjennomført for å kontrollere om kundetiltak og transaksjonskontroll er gjennomført i henhold til regelverket.

Rettslig utgangspunkt

Tegning av forsikringsavtalene samt transaksjonene i stikkprøvekontrollen fant sted før ny hvitvaskingslov trådte i kraft, og ble behandlet deretter.

Det følger av lov om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering mv. av 2009 (hvv.) at de i loven definerte rapporteringspliktige, jf. § 4 punkt 9, skal foreta kundekontroll etter hvv. §§ 6 til 13 og løpende oppfølging etter hvv. § 14, jf. hvv. § 5. Etter hvitvaskingsloven § 7 første ledd nr. 4 skal rapporteringspliktige innhente opplysninger om kundeforholdets formål og tilsiktede art. Plikten til å foreta kundekontroll etter hvv. § 6 første ledd nr. 1, 2 og 4 gjelder ikke ved tegning av skadeforsikringsavtaler, jf. hvitvaskingsforskriften § 10 andre ledd nummer 3. Selv om en kunde faller inn under unntaket kan det foreligge risikomomenter som gjør at rapporteringspliktige bør

foreta full kundekontroll. Det vises til Finanstilsynets (nå opphevet) rundskriv nr. 24/2016 Veiledning – hvitvaskingsregler.

Faktiske forhold og Finanstilsynets vurdering i foreløpig rapport

I foreløpig rapport kommenterte Finanstilsynet mangler ved identifikasjonskontrollen av fire kunder. Finanstilsynet skrev i foreløpig rapport at identifikasjon manglet for én kunde (Kunde 1) og at organisasjonsnummer manglet for én kunde (Kunde 2). For en meglet kunde (Kunde 3) var ikke faktisk forsikringskunde dekket av meglerfullmakten, og adresse for kunden var ikke registrert. For den fjerde kunden (Kunde 4) kunne ikke Finanstilsynet se at foretaket hadde gjort tiltak for å avklare foretakets reelle rettighetshavere til tross for at det var uoverensstemmelser i kundeerklæringen på dette punktet.

Finanstilsynet viste i foreløpig rapport til én kunde (Kunde 5) som hadde forsikret seks biler, en båt og en bolig og mente at det i det aktuelle tilfellet forelå grunn til å stille spørsmål ved midlenes opprinnelse.

I foreløpig rapport skrev Finanstilsynet at Finanstilsynet legger til grunn at foretaket bør foreta en løpende vurdering av behovet for å gjennomføre undersøkelser fra et hvitvaskingsperspektiv dersom det feilaktig innbetales store beløp eller dersom det innbetales feil beløp gjentatte ganger.

Styrets svar og Finanstilsynets endelige merknader

Styret skriver i sitt svar at det foreligger identifikasjon på Kunde 1 og at det er registrert organisasjonsnummer for Kunde 2. Finanstilsynet tar foretakets svar til etterretning.

Styret er enig i at megleravtalen også burde omfattet faktisk forsikringskunde (Kunde 3) selv om dette er datterselskap av parten i forsikringsmeglingsavtalen. Adressen på begge foretak fremgår av Fremtinds kunderegister. Skjerm bilde av dette er ikke oversendt Finanstilsynet. Finanstilsynet tar foretakets svar til etterretning.

Styret er enig i at forholdene rundt reelle rettighetshavere ikke er avklart for Kunde 4. Styret kan imidlertid ikke se at det var et krav at selskapet skulle innhente og registrere opplysninger etter tidligere hvitvaskingslov med mindre det forelå mistenkelige transaksjoner, eller en risikovurdering viste en forhøyet risiko for hvitvasking. På generelt grunnlag er det Finanstilsynets vurdering at foretaket bør avklare uoverensstemmelser og feilaktig informasjon i kundeerklæringsskjemaet. Finanstilsynet mener fra et hvitvaskingsperspektiv at dette spesielt bør gjøres når det gjelder informasjon som innhentes for, blant annet, anti-hvitvasking og -terrorfinansieringsformål. Det er en forutsetning for å vurdere hvitvasking- og terrorfinansieringsrisiko i det løpende kundeforholdet jf. hvitvaskingsloven § 24 at foretaket besitter korrekt informasjon om kunden. Finanstilsynet viser til at uklar og feilaktig informasjon, uklare og kompliserte eierstrukturer er virkemidler for å tilsløre midlenes opprinnelse.

Styret skriver at Kunde 5 ikke har tegnet så mange forsikringer som det fremstod i den oversendte dokumentasjonen. Dokumentasjonen inneholdt også forsikringstilbud som ikke var satt i kraft. Styret mener at forsikringsproduktene til kunden ikke er unormale for en kunde i den alderen og at det heller ikke har vært andre grunnlag for å undersøke midlenes opprinnelse ved inngåelse av forsikringsavtalene. Finanstilsynet tar styrets svar til etterretning.

Styret skriver at foretaket vil utarbeide rutine for å kontrollere feilaktig innbetaling av store beløp, eller feil innbetaling av små beløp gjentatte ganger. Finanstilsynet tar styrets svar til etterretning.

Avsluttende bemerkninger

Finanstilsynet bemerker at foretaket på tidspunktet for det stedlige tilsynet ikke oppfylte krav i hvitvaskingsloven som er grunnleggende for å forebygge at foretaket blir brukt til hvitvasking og terrorfinansiering. Det vises her særlig til utilstrekkelig rutineverk, oppfølging av utkontraktert virksomhet, risikoklassifisering av kunder og opplæring. Finanstilsynet har merket seg at styret har iverksatt flere tiltak med sikte på å forbedre etterlevelsen. Det forventes at styret følger opp at tiltakene gjennomføres som planlagt og at styret generelt påser at foretakets rammeverk, rutiner og faktisk etterlevelse er i samsvar med hvitvaskingslovens krav.

Finanstilsynet ber styret innen 31. januar 2020 om å oversende en redegjørelse for status for tiltakene for å etterleve lovens bestemmelser, jf. styrets svar på foreløpig rapport.

Finanstilsynet ber om å motta kopi av protokollen fra styremøtet hvor Finanstilsynets merknader blir behandlet.

Kopi av dette brevet bes sendt ekstern revisor.

For Finanstilsynet

Hege Bunkholt Elstrand
seksjonssjef

Geir David Johannessen
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.